Deterſia deuotiua beati Anſelmi Cantuarienſ archiepi ſup reſolucione puſillanimius conſciencie dubitantis an miſſa celebrare expediat an ne etc.

Dulciſſime dne ihu xpe q cu pre et ſpu ſco
in vnitate deitatis es creator et nota ſut oia ante q
fiant tu noſti inſipiencia mea. tu noſti eciam
qua infirma et fragilis ſit aia mea et omia
pcca a te no ſut abſcondita. Sup oia at imenſa bonitate
tua deprecor vt quicquid eueniat in diuino ſaltem
de me bonus fiat finis vt oibus pctis meis per vera
penitenciam dimiſſis ad beatitudinis tue gloriam peruenire va
leam. Amen qua me creaſti. Fateor dulciſſime dne ihu qz
oia q habeo m dediſti ſz int cetera dona q m de tuo
diuino preſtitiſti neſcio q occulto tuo iudicio michi
ordinis ſacerdotii ipoſui ꝓmiſiſti. Quo ſimiliter dn diligenter
inſpicior quanta reuerencia agendum ſit et pura conſciencia et
q munda ab oi contagione pcti debz ee mens q tam
terrificum myſterium tractandum ſuſcipit. et cu ex altera
pte no minori diligencia reſpicio qlis ſum ego q hoc
tractare audeo no parum de mea preſumpcione erubeſco
et vehementer timeo ne ad maius iudicium et dam
nationem m ſit q ad tam digna rem tam indignus accedere
audeo. Scio enim et de hoc vllo modo dubito qz ſi ita
viuere ſicut ille viuere deberet q hoc ſacrificium ageret
q nullum ſeruicium dei facere poſſem qd m ſic proficuum
eſſet ad ſalutem ſicut id eſſet. ſi ſim me vita digna eſſet
Ita magis periculum et maior dampnatio infirme aie
pctis onerate imminet q tam digna re indigne tractare
audet. Que ita e et pluſq dici pt iſta res vtilis
eſt et ſalubris bono ſacerdoti: et periculoſa indigne
tractanti. Quid ergo faciet dulciſſime ihu hic tuus
ſacerdos imo tuus peccator qd faciet hunc tuum ſacrificium
onere grauatus. Scimus enim incertus ſu q in vtilius
ſit. dimittere an facere. Sed tn ſi ex toto dimitto tunc
tutius nimium ptimeſco ne ſub huius formidinis

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

B. 203

oraſione nulla pcc̄a audeā īchoare q̄ eciā ꝑpetrare
q̄ ꝓpt̄ huiꝰ ſuicij formidīnē ꝑius nō audebā cogitare
Fateor q̄ppe mlt̄ocies qū adhuc ſuiciū me ꝑparo
et de mal' q̄ me ꝯtꝯgnoſco anguſtiꝰ et diſtrictiꝰ intra
me doleo et alias q̄ me ꝯturbāt vanas cogitacōes
malaſq; delectacōes expediciꝰ reſpuo et poſt pactū
ſuiciū mlta mala atq; pcc̄a q̄ iterū ꝯſurgūt ꝓpter
eiuſdē ſuicij formidinē timidiꝰ reſpuo Cū hoc
vtiq; euenit de eiuſdē ſuicij ꝑſumpcōe aliquā ꝯſo
lacōne habeo qz ꝓpt̄ illiꝰ reuerēcie timorē a pcc̄is
me ceſſare īt̄ellīgo Sed o mitiſſime et miſericordiſſime ihu
vt tu ꝑſpicis ita ſepiꝰ ē cor meū oī macula plenū
omī iniqtatū tenebris obſcuratū. hās oēs formidines
poſtpones oēſq; ꝑſumpcōes tuas ſcīēt ꝯtemnes veluti
torres q̄ oēs fetores deferentes in ſe ꝯtinet et mō ſurſū
mō deorſū ferri volūt Sepiꝰ pie ihu vt tu vides
ita facio in tā ſordido vaſe l' poniꝰ ī tā ſordido corde
corpꝰ tuū et ſāguinē tuū ſuſcipio ¶ Verū dico
nō in ꝓo ſic mlt̄ocies pleniꝰ pcc̄is et iniq̄tatibꝰ ad
ſuiciū altaris tui accedo Vn̄ mlt̄ū formido q̄
mag' ad ꝯdēnacōne q̄ ad ſalute mī ſit h' ꝑſumpcio. q̄ ſic
putridꝰ et fetens tā mūda ſacramēta ꝯtinge' ꝑſu
mo Ideo veniat aliq̄s fidel' q̄ ſpū dei pleniꝰ ſit
et miſeꝝ ſacerdotē ſpūali ſuo ꝯſilio īſtruat q̄d ei ſit
meliꝰ q̄d ue deteriꝰ an ſuiciū altaris ꝓpt̄ huiuſmoi
impedimēta dimitte' an ꝓpt̄ refrenacōne mlt̄aꝝ
iniq̄tatū q̄ eiuſmoi ſuicij formidīe ſepiꝰ reꝯmīttūtur
Nota ſeruiciū faciat ¶ Eſt aūt de hoc quātū mī videt' expedi
tū et ſalubre ꝯſiliū a pcc̄is ceſſare et ſacrificiū offer
re deo reddē. Scio aūt et ſi indignꝰ ſuīꝰ deo ſuire
deꝰ tū nō ē īdignꝰ ſuicio ſue creature De alijs neſ
cio q̄d ipi mag' eligat. de me ſcio qz magis volo deo
ſuire eciā ſi nō poſſe ex toto me a malicia ꝯtinē
q̄ ꝓpt̄ formidīne pcc̄i eiꝰ ſuiciū dimitte' et ī pctōꝝ
dānacōe ſecuriꝰ iacē Meliꝰ ē vt nos ꝯderet ꝓpt̄

aliqua offenſione ſimili ſiu q̄ nos dapnet ꝑpt timore
pcti ſui ſimilitu face nolētes Jmmenſa ē em̄ miā eius
q ſi viderit nos per via rectitudis ſue uel claudicādo a
ambulare et ſi ſepius labēdo l' relabendo: nō tñ abciſſe
vie rectitudine velle recede ſi nō laſſem: nō dum retine
ſe poterit. ſꝫ conatū nrm̄ adiuuabit et diriget greſſu
nrm̄ ad via ſalutis Tamē ſi pcta ſacdotis ſūt cri
minalia. vtiliꝰ ē ei ab imolacōe ſacrificij ceſſare ꝑhibet.
q̄ ex ꝑſūptiōe imolādo maiorē incurrit dānacōe.
donec inchoata l' ꝑacta penitētia poſſit ad altaris ſacrāme
tum ſecuriꝰ accede Sed ecce miſericordiſſime ihū. fa
teor imēſe bonitati tue me eſſe mis peccatore. non
poſſu tñ de tua miā deſpare n̄ m expedit ſimilitu
tui altaris diſtere corpꝰ tuū et ſanguine nō ſume
Jte indignꝰ ſū ſic̄ venera ſū vberia. me emeda cor
ripe. et tū dn̄e caſtiga ſacdote īmo pctore tuū: donec
rubigo pcti recedat a me q̄ tn̄ ꝑlogū tpis ex magna
incuria indurata ē in latēbꝰ aīe mee Fateor dul
ciſſime dn̄e ihū xpe qz pctor ſū immūdꝰ et īdignꝰ
et tū a te nō recedo l' qd̄em nō diſto te et ſicut firma
manu ſcebo donec recedas a me donec ab oī cōtagione
pcti abſoluas me et ſic carne tua condue manducate
et ſanguine bibere tue ꝙ volūtati inigit iherētem
tua ꝑcepta aſſidue facietem ac faciēte. me poſt hac
vita ꝑducas ad vera ſalute ſꝫ ad te verū ſacdote
vbi cū alijs ſacdotibꝰ tuis te laude et glorifice nō
vt pctor ſꝫ vt dignꝰ ſacdos et mēbrū dignū corpis
tui Per etna ſcla Amē

Quam diu in hac lacrimaꝝ valle exules
et ꝑegrīi ſumꝰ a ꝑria ſpretis cūctis traſi
torijs et terrenis cōſolatōibꝰ pro ſūma delec
tacōe et cōſolacōe aīe nr̄e ad menſam altaris ipiꝰ
bndicti ihū per dies ſingulos cū oī reuerētia et fra
terna dilectione accedamꝰ et nos de ipo ſaciemꝰ cuiꝰ
dulcedi aplectamur dicētes cū ſponſa Tenui eū nec
dimittā Dimittit ac cū q̄ nigꝰ tāto bñficio ſtati

poſt celebracionē perceptionēq3 ſacramēti exteriorib9 vi
ſis colloquijs et opib9 querit delectari ¶ Et hoc ē certiſſimū
ſignū aīe ocioſe et vacue q̄ comedit tantū ſacramētū
et nō rē ſacri comedit ſacramētalit̄ et nō ſpūalit̄
i. nō ſe ſuſcipit virtutē ſacri ad ſalutē ¶ Unde Aug.
¶ Qui diſcordat a xp̄o nō manducat carnē eiꝰ nec ſangui
nē bibit ¶ Iter ſumꝰ periculoſiſſimū de mīo eſt q̄ de facili
ſe pmittit impediri ab acceſſu ſacri etiā pro minimis
reb9 vt q2 nō habeat ſociū ad placitū vel ſeruitorē ſeu
q2 voluit ad exteriora q̄ miſeri et ad ſpiritualia ſpūalia
faſtidioſi ſolent ſic affectat diligentis vt ipīs feſtinā
ter occurrentes relinquat libentiſſime ſpūalia ¶ Alij tn̄
leue hn̄t vſū vindicandi ſe in ſacramēto alteris
Nota vt q2 cito aliq̄ ipīs diſplicētes viderit vel audierit
aut hn̄t tn̄ leue in quo poſſit ſeu velint ſe vindi
care cogitantes vel dicentes ¶ Hodie nō celebrabo
¶ Caue caue tu mi frater ne pro tā leui ſit tibi vena
lis ſal9 tua. ſicut inde pro paucis denarijs ¶ Timeo q
heu multi abſtinēt a ſacramēto pro cauſis tā leuib9
ſi deberet pro eis abſtinē a vino vel pitancia ſtude
rent toto conamine remouere ¶ Unde q° hanc conſue
tudinē peſſimā remoue et vitare tamq̄ mortē me
moratis ſīnaz btī Anſelmi q̄ elegit magis a deo puni
ri de negligentia opib9 dei adimplendis q̄ de omnimoda
omiſſione ¶ Sed ſi tuā infirmitatē cauſeris et timore
irreuerencie. ſciatis q timor iſte et reſiliencio in ꝑpām puri
tatē eſt preparacio optima ad celebrandū. dū mō nō grauēris
mortalib9 peccatis. et totā vitā tuā ꝑponas in melius ordi
nare ¶ Et licz nō ſemp̄ cōſequeris emendacionē plenā
tn̄ multū ſuffragatur tibi ad hoc deuota celebracio et per
ceptio ſacri et continua deteſtacio viliſicacionis tui in con
ſpectu dn̄i dei ¶ Multū eciā iuuabit tuā iberilitatē ſi tu
dilatēs caritatē ad cōpaſſionē omī electoꝝ ¶ Preterea
caue vt illa die q̄ contigit te ex impedimēto ordinis a
celebracione abſtinē nō fias leuior q̄ diſſolucior ad

carnalia s; quotiescumq[ue] recordatus fueris igemisses ex
intimis q[uia] plus illa die pdidisti q[uam] ob s[an]c[t]i vnica[m] suis meritis
meruerit Esto magis vigilans sup[er] o[mn]ia iteriora tua et ex
teriora tua sciens q[uia] tu[n]c su[n]t minus custodita eo q[uod] caruerit
custode et p[ro]pugnatore suo Iter ofidas i alio donec iteru[m]
reficiat te d[omi]n[u]s d[e]b[e]s tu[n]c t[em]p[u]s quoq[ue] illud q[uod] i sacro mysterio
debuisses expendisse alio devoto exercitio transige stude
q[uia] tenq[ue] divina per h[oc] efficacius i[n]uocet clementia vt vsum
retineas ad solita[m] gr[ati]am p[er]cipie[n]da[m] et de p[ro]fundis cordis
aliq[ua]lem q[ui]b[us] recompensam dices q[uia] vel specialit[er] manducabo
eu[m] q[ui] e[st] vita a[n]i[m]e mee si corporalit[er] no[n] dec[etur] ¶ Vltimo q[ua]si
pro medulla o[mn]i[u]m haru[m] doctrinaru[m] ta[m]e[n] quemadmodu[m] in
precedentib[us] doctus es no[n] irreverent[er] accede sed tot[is] vi[ri]b[us] studeas
recede no[n] igratus Propter q[uod] toto conatu q[uo] possu[m] p[er]suadeo
vt nunq[ua]m ante hora[m] celebrationis nisi necessitate i[n]evitabili
sine obia cogaris alicui op[er]i extraneo assumas q[uod] no[n] ad
gra[tia]r[um] actiones vel postulationes p[er]tineat s[ed] o[mn]ia q[uae] agenda p[ro]
mis q[ua]ntu[m] possibile e[st] in posteru[m] differes alioqui[n] multi
in te suavitatis suscepti sacri remanebit q[uo]d etia[m] modicu[m]
aliq[uo]d extrinsecu[m] difficult[er] s[ed] compatit[ur] secu[m] ¶ In actione etia[m]
vbi finieris h[ec] v[er]ba hoc e[st] corp[us] meu[m] statim parvu[m] g[ra]cula
do ante elevatione[m] roga benignissimu[m] illu[m] et[er]nu[m] p[at]r[e]m filiu[m]
vt nos pauperes no[n] despiciat s[ed] cu[m] ap[er]t[is] et destinctis suis
vulnerib[us] atq[ue] cu[m] toto thesauro totiq[ue] crucifixe vite sue se
in cospectu patrie maiestatis p[re]sentet ita recent[er] sic[ut] in sexta
feria sex[tam] pro nob[is] pependit in cruce pro nob[is] i[n]terpellando
Deni[que] elevando eucharistia[m] sursu[m] sit to[tus] mens et iterno tua
q[ua]si pendente in cruce d[omi]n[u]m offeras aspectu[m] et[er]nu[m] p[at]r[e]m
sui conditione dices O alme clementissime p[ate]r donasti nob[is]
p[ro]p[ri]u[m] filiu[m] que[m] an[te] et sup[er] o[mn]ia habebas carissimu[m] Nunc
igit[ur] tanto muneri vice rependes ne s[ed] m[a]g[is] ei[us] refero et offero
t[ibi] eunde[m] q[uo] nil charius nil preciosius nil q[uam] desiderabilius t[ibi]
redonari p[otes]t humilit[er] deprecans vt eod[em] affectu et adre bulu[m]
q[uo] aspiciebas plagas ei[us] i[n] finali ei[us] passione sibi pro
nob[is] inflictas eode[m] affectu nu[n]c aspicias eu[m] int[er] manus

meas. Et suscipe eum pro immensa laude et gratiarum actione
sublimissima omnium beneficiorum tam corporalium quam spiritualium que a te
umquam suscepimus pro restauratione remedio et emendatione
omnium defectuum quibus subiacemus pro sufficientissima quoque persolu-
tione omnium bonorum que umquam omisimus. Cum hostia levata
et cum multa devotione deposita accipe calicem non minori re-
verentia metuque ad pectus dirigens dicas. Filii mei
Deinde fac consecrationem sanguinis elevans calicem illum preciosum
preciosi sanguinis quem igne amoris fervet et ebullit vultibus
quam patris omnem rogans cum corde devotissimo ut quicumque
indignatus nobis propter peccata nostra iam viso dilectissimo unigeniti
sui sanguine immaculato coloratum vultum patris indigna-
tionis in mansuetudinem nobisque indignet impende veniam pro
quibus et unigenitus suus fecit impendit et sanguinem. Ista bre-
viorem modum et formam meditandi in elevatione. O cleme-
16 tissime pater ecce quem amas offero tibi amorem eius miserere
mei. Ad calicem. En preciosus sanguis filii tui iam nunc igitur
esto placatus super multitudinem peccatorum nostrorum. Amen

Finit summa devotionum beati archiepiscopi Cameracensis archiepiscopi
super consolatione pusillanimis conscientie dubitantis an missam cele-
brare expediat an non

Incipit tractatus de preparatione ad missam domini
Seraphici Johannis bonaventura feliciter

Ad honorem gloriose et individue trinitatis
et ad honorem excellentissimi sacramenti
preciosi corporis et sanguinis domini nostri ihesu
xpi describam tibi formam per quam possis levius manudu-
ci ad contemplationem tanti misterii ac congrue dispo-
ni ad eius perceptionem. quam non rapido strepitu verborum legere
sed eius sensum cordi efficaciter imprimere debes et ex intimo
affectu singula quasi in toto vel in parte prout sonant sollici-
te ruminare. Primo quidem fide quid sit propositum quanta
charitate. propter quid. propter quam causam accedis. ut sic accede-
do ad mensam celestis convivii nec non apostolum probes te ipsum
diligenter examinando. Attende igitur ista quatuor per sin-